

kunde være betænkeligt at lade Staten indlade sig paa dette Erhverv, nemlig denne, at det ikke er saa overmaade sikkert, at man i synderlig lang Tid vil faa Brug for Serum. Det kunde jo tænkes — det er desværre næppe sandsynligt — at Sygdommen forsvandt eller blev saa sjælden, at der ikke var nogen Anledning til at drive en Anstalt, der særlig skulde tilvirke Lægemidler mod den. Det kunde muligvis ogsaa tænkes — det tror jeg heller ikke vil ske — at Lægemidlet vilde gaa af Mode, skønt man har set slikt før ved Lægemidler, der har været lige saa meget brugte. Men hvad der vistnok meget vel kunde ske, var, at man fandt et andet og bedre Middel, og saa stod man med denne store og vidtløftige Statsanstalt, som man havde ringe eller slet ingen Brug for. Det synes saa, at det private Initiativ har ikke her i Landet magtet at gennemføre denne Sag, og at selv om saa var, maatte vi have en Statsprøveanstalt, og det vilde blive lige saa dyrt som en Anstalt for Tilvirkning af Serum, en Paastand, hvis Rigtighed jeg selvfølgelig er ganske ude af Stand til at kontrollere. Jeg maa maaske i Parentes indskyde den Bemærkning, at Udtalelsen i Betænkningen om, at det vilde være nødvendigt at have en Statsanstalt til at prøve den private Fabrikation af Serum for at undgaa Tilfælde som de i Italien og Spanien indtrufne, vistnok ikke er ganske rammende. I alt Fald har jeg faaet den Oplysning fra selve Ordføreren i Udvalget, at nede i Italien fik man Stivkrampebakterier netop i Serum fra en Statsanstalt. Skulde man altsaa slutte noget fra Erfaringerne fra Italien, maatte det være dette, at hvis man vil have en Statsanstalt for Tilvirkning af Serum maatte der da ogsaa være en Statsanstalt for Kontrollen af det.

Imidlertid er det vistnok ganske sandt, at man her i Landet neppe har Kræfter til at have en Serumfabrik ved privat Initiativ, dertil ere vore Forhold sikkert for smaa, men saa kunde man jo henvende sig til Udlandet. Naar man læser den Litteratur igennem, der efterhaanden er groet op om dette Spørgsmaal, vil man neppe være i Tvivl om — det læses dels i Linierne, dels mellem dem. — at der i Tyskland findes ud-

mærkede Serumfabrikker og særlig en i Höchsen. Det anerkendes ligefrem af Professor Salomonsen i Indberetningen, at man ikke er naaet saa vidt her i Landet som i denne Fabrik. Jeg har forespurgt mig paa rette Sted i Udvalget, hvor vi ved forskellige Lejligheder ere blevne belærte, og har erfaret, at man kan faa statskontrolleret Serum fra Tyskland, ganske vist statskontrolleret gennem den tyske Statskontrol. Men jeg maa tilstaa, at paa det Punkt er jeg ikke Chauvinist, jeg har lige saa megen Tillid til den tyske Statskontrol, som jeg vilde have til den danske. Man kan altsaa faa et Produkt, der efter alt, hvad der kendes til det, mindst er lige saa godt som vort eget og efterkontrolleret, hvad vort ikke vil blive, da vi ikke ville have nogen Statskontrol. Jeg skal blot lejlighedsvis bemærke, at vi ere blevne oplyste i Udvalget om, at det allerbedste Serum har man hidtil fremstillet i Amerika, og Grunden menes i alt Fald til Dels at være den, at man der arbejder under saa uhyre store Forhold. Hvis de uhyre store Forhold skulle være Betingelsen for Fremstilling af godt Serum, stiller jeg mig ganske vist en Smule mistrøstig med Hensyn til, at vi skulde kunne tage Tøten paa dette Omraade; thi vi arbejde jo ikke under uhyre store Forhold, men tværtimod under ret smaa, maaske de mindste i nogen Stat i Europa. Naa, Amerika, vil man sige, det er saa langt herfra, der vil man aldrig falde paa at gaa hen. Det er maaske nok sandt, men det er nu alligevel underligt, at naar vi skulle hente Serum fra Udlandet, saa er Vejen for lang, saa bliver det saa overordentlig gammelt; men naar vi skulle forsende det i Indlandet, om det saa er til Vestindien, Island (f. Eks. Husavik) eller Grønland, saa er der ikke Tale om, at det bliver for gammelt, og dog kan man vel i Reglen nok sende Serum Jorden rundt hurtigere end til Husavik, medmindre man da netop passer det Øjeblik, der er Lejlighed derhen, og det er jo ikke hver Dag, at der er det. Det siges saa, at denne udenlandske Serum er meget dyrere end vor Serum. Det er naturligvis Forhold, som det ikke er saa nemt at komme til Bunds i. I den ofte omtalte Indberetning hedder det, at det er paa Grund af En-